

Ακούω & κάνω διάλογο με το παιδί μου

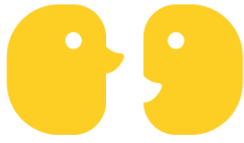
Ο γνήσιος διάλογος με τους ανθρώπους γύρω μας είναι πολύ σημαντικός για να αισθανθούμε ισότιμα και ικανά μέλη του κοινωνικού συνόλου. Τα παιδιά εμπλέκονται σε διάλογο με τους ανθρώπους και το περιβάλλον τους πολύ πριν αρθρώσουν την πρώτη τους λέξη. Οι ήχοι, το βλέμμα, οι κινήσεις και οι πράξεις είναι οι πρώτες προσπάθειες των βρεφών για διάλογο με αγαπημένα πρόσωπα και αντικείμενα. Ο ρόλος των γονέων στην προσπάθεια αυτή των παιδιών για επικοινωνία με τον κόσμο γύρω τους είναι καταλυτικός.

Ενθαρρύνοντας τη συμμετοχή των παιδιών στο διάλογο με ενήλικες και άλλα παιδιά

Μπορούμε να κάνουμε γνήσιο διάλογο με τα παιδιά μόνο αν είμαστε διατεθειμένοι να παραμερίσουμε την αίσθηση της αυθεντίας που συχνά νιώθουμε οι ενήλικες λόγω ηλικίας και την τάση μας να αναζητάμε τη μια και σωστή απάντηση ή να έχουμε την 'τελευταία λέξη'. Ο γνήσιος διάλογος με τα παιδιά δεν διαφέρει από τον ποιοτικό διάλογο που επιθυμούμε να έχουμε με άλλους ενήλικες: χρειάζεται να ακούμε προσεκτικά, να είμαστε ανοιχτοί στην οπτική, τα συναισθήματα και τις απόψεις/επιλογές τους και να ενθαρρύνουμε με κατάλληλο τρόπο την ισότιμη συμμετοχή τους/των παιδιών στην επικοινωνία.

Μπορούμε να ενθαρρύνουμε τη συμμετοχή των παιδιών στο διάλογο με ενήλικες και άλλα παιδιά με διάφορους τρόπους. Για παράδειγμα,

- Διατυπώνοντας ανοιχτές ερωτήσεις, δηλ. ερωτήσεις που δεν έχουν μια, σωστή απάντηση αλλά επιτρέπουν στα παιδιά να εκφράσουν με τα δικά τους λόγια και τρόπο τις σκέψεις και τις ιδέες τους (π.χ. αντί «δεν είπαμε ότι δεν χτυπάμε τα άλλα παιδιά;» δοκιμάζουμε το «Ο κανόνας είναι ότι δεν χτυπάμε τα άλλα παιδιά. Με ποιους άλλους τρόπους μπορείς να τους δείξεις ότι έχεις θυμώσει που σου πήραν το παιχνίδι;», αντί «να πάρουμε ένα δώρο στη γιαγιά για τα γενέθλια της;» δοκιμάζουμε «τι μπορούμε να κάνουμε για να δείξουμε στη γιαγιά την αγάπη μας;»)
- Αναζητώντας την οπτική και τη 'φωνή' των παιδιών (ιδέες, σκέψεις, προτάσεις...) όχι μόνο σε ζητήματα που τα αφορούν άμεσα αλλά και άλλα θέματα που ενδιαφέρουν ή αφορούν ολόκληρη/όλη την οικογένεια (π.χ. «Πώς θα ήθελες να στολίσουμε το σπίτι για το πάρτι των γενεθλίων σου;»)
- Λειτουργώντας ως μοντέλο για τις επικοινωνιακές δεξιότητες που θέλουμε να αποκτήσουν τα παιδιά (π.χ. σταματάμε αυτό που κάνουμε και στρέφουμε την προσοχή μας στο παιδί που μιλάει, περιμένουμε να ολοκληρώσει το παιδί αυτό που λέει πριν πάρουμε το λόγο, κάνοντας συμπληρωματικές ερωτήσεις που δείχνουν ότι ενδιαφερόμαστε γι' αυτό που λέει το παιδί)
- Αξιοποιώντας τις ευκαιρίες που μας δίνονται καθημερινά για συζητήσεις πάνω σε διάφορα θέματα.

VOICE

Voicing children Opportunities Interaction
Collective decision making Education

Για να ανακαλύψετε τι σκέφτονται τα παιδιά:

- Σταματήστε να μιλάτε και ακούστε
- Εμπλακείτε σε διάλογο με το παιδί χωρίς προκαταλήψεις για το θέμα της συζήτησης
- Δώστε στο παιδί τη δυνατότητα να έχει κι αυτό τον έλεγχο του διαλόγου (π.χ. να κάνει ερωτήσεις και να εκφράσει την άποψη του)
- Μπείτε στο ρόλο του 'μη-ειδικού' ή αναρωτηθείτε φωναχτά για κάτι που θέλετε να μάθετε (π.χ. «αναρωτιέμαι πού πάει η βροχή όταν πέφτει στο χώμα;»)
- Επιλέξτε πλαίσια για διάλογο όπου τα παιδιά αισθάνονται πιο άνετα να εκφραστούν (π.χ. παίζοντας μαζί τους ή δίνοντας τους χαρτιά, μολύβια και μπογιές)
- Θυμηθείτε ότι όχι μόνο οι 'φωνές' αλλά και οι 'σιωπές' των παιδιών αποκλύπτουν αυτά που σκέφτονται.